

Miðvikudaginn 18. janúar 1956.

Nr. 182/1955. Þorlákur Björnsson

gegn

Hreppsnefnd Dyrhólahrepps f. h. hreppsins
og Jóni Kjartanssyni sýslumanni.

Dóminn skipuðu hinir reglulegu dómara Hæstaréttar.

Kærumál. Héraðsdómari viku sæti.

Dómur Hæstaréttar.

Jón Kjartansson sýslumaður hefur kveðið upp hinn kærða úrskurð.

Með kæru 3. desember f. á. hefur sóknaraðili kært til Hæstaréttar úrskurð fógætadóms Skaftafellssýslu sama dag, en með úrskurði þessum var hrundið kröfu sóknaraðilja um, að fógæti, Jón Kjartansson sýslumaður, víki sæti í máli hreppsnefndar Dyrhólahrepps f. h. hreppsins gegn sóknaraðilja.

Krefst sóknaraðili þess, að hinn kærði úrskurður verði úr gildi felldur og fógæta gert að víkja sæti í framangreindu máli. Þá krefst hann og kærumálskostnaðar eftir mati Hæstaréttar.

Varnaraðiljar hafa hvorki sent kröfur né greinargerðir í málinu.

Í framangreindu fógætadómsmáli byggir sóknaraðili kröfu sína um synjun lögtaks á því, að rangt sé tilgreindur framlagningardagur útsvarsskrár Dyrhólahrepps árið 1954 og útsvarskæra hans, sem lýst er í hinum kærða úrskurði, hafi því eigi borizt of seint til hreppsnefndar Dyrhólahrepps. Yfirskattanefnd Skaftafellssýslu felldi einróma úrskurð um ágreiningsatriði þetta 29. desember 1954, og var hinn reglulegi fógæti einn nefndarmanna. Að svo vöxnu máli þykir ekki rétt, að hann skipi sæti fógæta í framangreindu lögtaksmáli, þar sem sama málsástæða kemur enn til úrlausnar.

Eftir þessum úrslitum ber varnaraðiljanum hreppsnefnd Dyrhólahrepps f. h. hreppsins að greiða sóknaraðilja kærumálskostnað, sem ákveðst kr. 200.00.

Dómsorð:

Hinn reglulegi fógæti, Jón Kjartansson sýslumaður, víkur sæti í framangreindu fógætadómsmáli.

Varnaraðili hreppsnefnd Dyrhólahrepps f. h. hreppsins greiði sóknaraðilja, Þorláki Björnssyni, kr. 200.00 í kærúmálskostnað að viðlagðri aðför að lögum.

Úrskurður fógætadóms Skaftafellssýslu 3. desember 1955.

Í máli þessu, sem tekið var til úrskurðar 29. nóvember s.l., hefur gerðarbeiðandi, hreppsnefnd Dyrhólahrepps f. h. hreppsins, krafist lögtaks í eignum gerðarþola, Þorláks Björnssonar, Eyjahólum í Dyrhólahreppi, til tryggingar greiðslu á eftirstöðvum útsvars til Dyrhólahrepps, álögðu á árinu 1954, að upphæð kr. 470.00, auk dráttarvaxta og alls kostnaðar við lögtakið og eftirfarandi nauðungaruppböð, ef til kemur.

Gerðarþoli hefur mótmælt framgangi gerðarinnar.

Málsatvik eru þau, að á árinu 1954 var gerðarþola gert að greiða útsvar til Dyrhólahrepps, að fjárhæð kr. 600.00.

Með bréfi, dags. 1. september 1954, kærði gerðarþoli útsvarsálagningu þessa til hreppsnefndar Dyrhólahrepps og krafðist lækkunar á útsvarinu, en hún vísaði málinu frá sér á þeim forsendum, að kærufrestur væri liðinn.

Gerðarþoli lagði því næst málið fyrir yfirskattanefnd Skaftafellssýslu og krafðist þess, að yfirskattanefnd skyldaði hreppsnefndina til að taka kæru hans fyrir.

Með úrskurði yfirskattanefndar, upp kveðnum 29. desember 1954, vísaði hún málinu frá sér af sömu ástæðu og hreppsnefnd Dyrhólahrepps. Hins vegar tók yfirskattanefnd enga afstöðu til efnishliðar málsins.

Í réttarhaldi 29. nóvember s.l. krafðist gerðarþoli, að fógæti, Jón Kjartansson, viki sæti í máli þessu. Færði hann þau rök fyrir kröfu sinni, að hann teldi, að fógæti gæti ekki tekið hlutlausa afstöðu í málinu, vegna þess að hann hafi þegar látið í ljós álit sitt á því, hvort útsvarsskrá Dyrhólahrepps hefði legið frammi lögákveðinn tíma, með því að taka þátt í úrskurði yfirskattanefndar 29. desember 1954, sbr. rskj. nr. 6. Enn fremur taldi hann, að fógæti ætti að víkja sæti, þar sem hann væri náinn venzlamaður fyrirvarsmanns hreppsnefndar Dyrhólahrepps, Sigurðar B. Gunnarssonar oddvita.

Gerðarbeiðandi hefur hins vegar mótmælt því, að ástæða væri fyrir fógeta að víkja sæti.

Enda þótt fógeti sem embættismaður — í þessu tilfelli sem lögreglustjóri — hafi tekið þátt í úrskurði yfirséðanefndar um frávisun á útsvarskæru gerðarþola, þá lítur rétturinn svo á, að afskipti fógeta af máli þessu hafi verið svo lítil, að engin ástæða er til að ætla hann hlutdrægan um að leggja efnisdóm á það, enda engar sönnur færðar fyrir slíkri staðhæfingu.

Fógeti er giftur systur konu oddvita Dyrhólahrepps, en slíkt samband veldur ekki vanhæfi fógeta til að fara með málið, sbr. 36. gr., 3. tölulið, laga nr. 85/1936, enda verður að telja, að hann sé ekki svo við málið eða málsaðilja riðinn, að úrslit málsins valdi honum fjárhagslegu óhagræði eða siðferðislegum hnekki.

Er því að áliti réttarins engin ástæða fyrir fógeta til að víkja sæti, og verður krafa gerðarþola ekki tekin til greina.

Því úrskurðast:

Fógeti víkur ekki sæti í máli þessu.

Miðvikudaginn 18. janúar 1956.

Nr. 183/1955. Kristján Bjarnason

gegn

Hreppsnefnd Dyrhólahrepps f. h. hreppsins
og Jóni Kjartanssyni sýslumanni.

Dóminn skipuðu hinir reglulegu dómara Hæstaréttar.

Kærumál. Héraðsdómari víkur sæti.

Dómur Hæstaréttar.

Jón Kjartansson sýslumaður hefur kveðið upp hinn kærða úrskurð.

Með kæru 3. desember f. á. hefur sóknaraðili kært til Hæstaréttar úrskurð fógetaðóms Skaftafellssýslu sama dag, en með úrskurði þessum var hrundið kröfu sóknaraðilja um, að fógeti, Jón Kjartansson sýslumaður, víki sæti í máli